

Meepraten in Brussel.

Hoe gaat dat? -Marktkoppeling-

Een toenemend deel van de regelgeving op het gebied van energie en water komt uit Brussel. Het is dus zaak alle ontwikkelingen in Brussel op de voet te volgen en zo mogelijk te beïnvloeden. Hoe doe je dat eigenlijk? Een praktijkcase over marktkoppeling. Frits van der Velde, beleidsadviseur Energie van VEMW, licht toe.

FRITS VAN DER VELDE

FOTO: GIPPIC FOTOGRAFIE (VEMW)

Marktkoppeling. Wat is dat?

Marktkoppeling is het mechanisme waarmee voor de volgende dag elektriciteit en grensoverschrijdende transportcapaciteit, in een gebied dat meerdere landen omvat, worden toegewezen. Bij marktkoppeling wordt niet de dagelijkse transportcapaciteit tussen de verschillende gekoppelde landen verhandeld, maar wordt deze impliciet beschikbaar gesteld via de energietransacties op handelsplatformen. Marktkoppeling verhoogt de mogelijkheden voor grensoverschrijdende handel omdat het een optimaal gebruik garandeert van de capaciteit die tussen de gekoppelde landen beschikbaar is. Marktkoppeling geeft meer efficiëntie en stabiele elektriciteitsprijzen. Vraag en aanbod bepalen de prijs. In reeds gekoppelde gebieden daalden, door convergentie van de elektriciteitsprijzen, de verschillen tot minder dan € 0,05/Megawattuur. Marktkoppeling gaat over de afspraken die moeten worden gemaakt om deze 'dag vooruit' (day ahead) handel op een zo eerlijk mogelijke manier te laten verlopen. Dit proces is in 2006 gestart. De Europese Raad wil dat in 2014 alle Europese markten gekoppeld zijn.

Wat hebben VEMW-leden hieraan?

Over het algemeen zal marktkoppeling leiden tot meer gelijke prijzen in Europa en meer mogelijkheden voor inkoop. Marktkoppeling van de elektriciteitsmarkt gaat ons dus allemaal aan. Of je nu groot- of kleinverbruiker bent. Het gaat om de keuzevrijheid in te kopen tegen de meest gunstige

voorwaarden en passend bij de eigen bedrijfssituatie. Het zal duidelijk zijn dat grote afnemers meer belang hebben in dit proces, omdat het daar om grotere volumes gaat, maar het principe is voor iedereen hetzelfde: beurzen zijn nu eenmaal bepalend voor de marktprijs. Op dit moment handelen nog maar weinig VEMW-leden direct op de verschillende handelsplatformen. Dit zou in de toekomst wel eens kunnen veranderen. In de Scandinavische regio handelt meer dan 75% van de bedrijven rechtstreeks op deze markt.

Welke regelgeving gaat hierover?

Net als bij de gasmarkt wordt er gewerkt met Europese richtlijnen, de zogenoemde 'Framework Guidelines' (FG). Deze worden uitgewerkt in Europese, 'Grid Codes' (GC), en uiteindelijk in Nationale codes, zoals de netcode.

Wat is nu de stand van zaken?

De energiebeurzen Belpex (België), APX Endex (Nederland) en Powernext (Frankrijk) zijn sinds 2006 gekoppeld via een Trilaterale marktkoppeling (TLC). In 2010 wordt de TLC uitgebreid met twee nieuwe landen, Duitsland en Luxemburg. Zo ontstaat één Centraal- en West-Europese elektriciteitsmarkt, de CWE koppeling. Omdat de CWE-regio weer gekoppeld is aan Denemarken (via Duitsland) en Noorwegen (via Nederland) is besloten tot koppeling met Scandinavië (Noorwegen, Denemarken, Zweden, Finland). Deze CWE-Nordic koppeling is in januari 2011 afgerond en verloopt volgens het zogenoemde Interim Tight Volume Coupling systeem (ITVC) (zie figuur). De eerste resultaten laten zien dat de prijzen binnen de gekoppelde regio voor een groot gedeelte van de tijd gelijk zijn.

Hoe acteert VEMW hierin?

VEMW heeft vanaf het begin van de liberalisering aangedrongen op verruiming van importmogelijkheden. Eerst heeft VEMW tot aan het Europese Hof van Justitie geprocedeerd om alle interconnectiecapaciteit aan de markt ter beschikking te stellen onder gelijke voorwaarden. Vervolgens heeft VEMW de pijlen gericht op het verbeteren van de samenwerking van TSO's, zodat meer capaciteit op de grenzen beschikbaar

werd gesteld. Daarna richtte VEMW zich in Nederland en Europa op de detailvoorwaarden, waardoor grensoverschrijdende capaciteit berekend wordt en beschikbaar wordt gesteld. VEMW is via het gebruikersplatform (GEN) betrokken bij de uitwerking van duidelijke en non-discriminatoire regels voor de aanstaande marktkoppeling in de netcode elektriciteit. In Europees verband werkt VEMW samen met de Europese koepelorganisatie IFIEC Europe in de 'Working Party Electricity'. Binnen IFIEC wordt toegewerkt

naar gezamenlijke standpunten van de Europese zakelijke eindgebruikers als reactie op voorstellen van de Europese toezichthouder en gezamenlijke Europese netbeheerders over marktintegratie. In deze WP Electricity zitten de voorzitter en secretaris van de VEMW Taakgroep Elektriciteit, Cock Pietersen (Tata Steel) en Frits van der Velde. VEMW neemt daarnaast deel aan verschillende hoorzittingen en brengt zienswijzen van de industrie bij de Europese toezichthouders en de Europese Commissie onder de aandacht.

Tip

van uw VEMW adviseur

Handig!

Alle prijzen voor het jaarproduct 2012 en 2013 in een overzichtelijke grafiek.

Raadpleeg dagelijks De Stemming!-Elektriciteit om de trend te volgen!

Vragen? Stel ze aan uw VEMW-adviseur Eric Picard: 0348 48 43 70 of ep@vemw.nl